

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R.P. Petri Leurenii Societatis Jesu, SS. Theologiæ
Doctoris, & SS. Canonum Professoris Vicarius Episcopalis,
Sive Tractatus Quaternarius Per Quæstiones & Responsa
Canonica Deductus**

Leuren, Peter

Coloniae Agrippinae, 1708

92. An, & coram quo causa recusationis probanda.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74203](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74203)

respondet ad textum *cit. l. unic.* quam pro præcipuo fundamento allegant aduersarii, nempe quòd Vicarius ordinarius in *cit. l. unic.* non habeat idem tribunal cum Episcopo, cum de iure civili appelletur à Vicario ad ordinarium suum superiorem. *l. à proconsulibus. c. de appellat. & ibi Bald.* (quamvis aliud sentiat *inc. dilecti. il. 3. de appell.*) secus ac est in Jure Canonico, secundum quod ex identitate tribunalis appellari nequit à Vicario ad Episcopum, adeoque hæc in parte male arguatur à Vicario citatæ *leg. unic.* ad Vicarium Episcopi. Vel melius, quòd *cit. l. unic.* loquatur de suspicione orta ex inhabilitate Judicis in pœnam illius delicti; non autem de suspicione orta in his, quæ pertinent ad officium Episcopi, adeoque mirum non sit, si in casu *cit. legis unic.* Vicarius non reddatur suspectus, quia Ordinarius incidit in pœnam dictæ legis ob suum delictum, ob quod Imperator committit Vicario universè negotia civilia & criminalia, ita ut tunc Vicarius videatur ad illa à Principe constitutus. Aliter verò sit, ubi Episcopus redditur suspectus non propter inhabilitatem personæ, sed ob causam aliquam aliam, quæ solet reddere Judicem suspectum.

2. Extendit quoque Sbroz. *num. 7.* hanc sententiam, ut procedat non solum, quando causa Episcopo & ejus Vicario in simul delegatur, sed etiam quando Vicarius procedit tanquam Vicarius, citat pro hoc Abbat. in *cit. c. insinuante*, ubi dicit, fortiolem esse recusationem in Vicario non delegato, quia Vicarius præsumitur magis affectus & obediens Episcopo in jurisdictione Episcopali sibi per Episcopum commissa, quam in jurisdictione delegata utriusque eorum per Superiorem. Limitat è contra *num. 9.* ut non procedat, si causa esset commissa Vicario per Episcopum non cauquam Vicario, sed tanquam delegato; eò quòd tunc Vicarius tanquam delegatus non habeat idem tribunal cum Episcopo; ubi autem diversum est utriusque tribunal, mirum non sit, quòd Vicarius recusari nequeat suspectus, quamvis recusatus fuerit Episcopus. citat pro hoc Cardin. in *Clem. 2. de rescript. q. 2. Felin. in cit. c. insinuante. num. 1.* Eandemque limitationem locum habere in Vicario Capituli sede vacante, dum is in causa sibi delegata non facit idem consistorium cum Capitulo, ait Sbroz. *q. 10. num. 14.* Limitat secundò *num. 11.* ut non procedat in Vicario Episcopi electo vel confirmato per Papam, vel alium Superiorem, ita ut is recusato Episcopo non sit recusatus, pro quo citat Felin. in *c. insinuante. n. 1. in fine. Bertach. de Episc. l. 4. p. 6. tit. de Vicar. Episc. Barbat. tr. de Cardin. Legat. à lat. q. 3. num. 12. &c.* nisi fortè eadem causa suspicionis esset in utroque; tunc enim recusatio Episcopi includeret recusationem Vicarii. Sbroz. *num. 12.* citatis Bertach. & Barbat. *ubi ante.* Limitat tertio *num. 15.* ut non procedat de stylo signaturæ secundum dicta supra ex Staphilo.

Questio 91. Num vice versa recusato Vicario Episcopi suspecto recusari quoque possit Episcopus?

Respondeo neque in hoc convenire AA. nam affirmativam tenent apud Sbroz. *l. 3. q. 15. Salicet. in cit. l. unic. c. si quacumque præditi potest.* Decius in *c. 1. de off. delegat. num. 17. de Vicar. ordinari. & de Vicar. Episc. Rebuff. in pr. benef. tit. de Vicar. Archiep. n. 219. Cuch. Instit. Jur. Can. eod. tit. num. 152. &c.* Rationem dant, quia Vicarius habet idem tribunal. Firmantque à simili, quo recusato Assessore, Judicem quoque recusari posse dixit Abb. in *cit. c. 1. de off. de-*

leg. num. 14. Quem sequitur Decius *ibid. num. 17.* E contra sententiam negativam apud eundem Sbroz. *l. cit. num. 3.* tenent Bald. in *cit. l. unic. in fine. Jason in l. apertissimi. num. 9. c. de Judic. Franc. inc. si contra. de off. deleg. in 6. col. 2. Bertach. ubi ante n. 11. & alii, quibus adhærere videtur ipse Sbroz. dum *num. 4.* ait, non valere argumentum aduersariorum ab Assessore Judicis ad Vicarium Episcopi; cum Assessor ob Judicis imperitiam communiter assumatur, ut Abb. in *c. 1. de off. Assessor. num. 14.* & ideo verisimile sit, quòd Juxta imperitus sit suspectus, ne sequatur Assessoris suspecti opinionem, qualis suspicio cadere non possit in Episcopo; cum coram eo probanda sit causa suspicionis Vicarii. Sed quid si etiam constet de imperitia Episcopi, & dum multi eorum ob hanc imperitiam coguntur assumere Vicarios, an non tunc saltem militabit eadem ratio, quæ in Assessore? De cetero rectè limitatur hæc sententia secunda à Sbroz. *num. 5.* ut procedat, nisi Vicarius intelligatur suspectus ex causa concernente pariter Episcopum. v. g. quia oriundus esset de terra aduersarii. citatur pro hoc Gemin. in *c. si contra. n. 10. Oldr. conf. 268. &c.**

Questio 92. An & coram quo causa recusationis probanda?

1. Respondeo probandam esse, & quidem coram Episcopo. Sbroz. *l. 3. q. 16. num. 1.* citans Hofst. in *c. legitima de appellat. in 6. Gemin. inc. non putamus. de consuetud. in 6. num. 7.* Redoan. de reb. Eccles. non alien. *q. 22. c. 3. num. 27. & 30. Auchar. Archid. Franc. in c. si contra. de off. deleg. in 6.* cujus textus sic sonat; cum autem ipse delegatus Episcopi recusatur, recusationis causa coram Episcopo est probanda; idem est, si Officialis recusetur ejusdem (intellige Episcopi) licet ad ipsum (intellige Episcopum) nequeat appellari. Ratio hujus est, quòd recusatio Vicarii concernat ejus personam, & ejus personæ cohareat, nec quòd ad illam faciat idem tribunal cum Episcopo, adeoque non prohibetur cognoscere causam recusationis sui Vicarii, sicut prohibetur cognoscere causam appellationis.

2. Extenditur responsio ad recusationem delegati ab Episcopo vel illius Auditoris, ita ut tunc quoque causa recusationis debeat probari coram Episcopo delegante vel Auditorem deputante. Sbroz. *l. cit. num. 2.* juxta expressum textum *cit. c. si contra.* nisi fortè delegatus Episcopi allegaretur suspectus ex causa concernente quoque Episcopum; tunc enim Episcopus non cognosceret de causa recusationis. Sbroz. *num. 3.* citatis Gemin. in *c. si contra. num. 10. Franc. col. 2. Oldr. conf. 268.* Probendam verò causam recusationis delegati ab Episcopo, sive is præsens sit sive absens, astitit Sbroz. *n. 4.* ex Archid. in *c. si contra. vers. cum autem.* ubi is dicit, causam recusationis esse proponendam coram delegato recusato, & significandum, quòd vult ire ad Episcopum, & quòd tunc recusatus procedere non potest, aliàs datur appellatio. Quòd si tamen Episcopus non tantum esset prope, seu non multum absens, sed ageret in remotis, & delegatus ejus vel Auditor allegatur & recusatur suspectus, de causa suspicionis cognosceret Vicarius Episcopi (intellige generalis) Sbroz. *num. 4.* citans Jo. And. in *c. si contra. & ibidem Auchar. num. 4. Gemin. num. 7. &c.*

3. Limitatur responsio primò, ut non procedat de consuetudine, secundum quam Episcopus committere solet causas recusationis alicui confidenti. Sbroz. *n. 8.* citans Jo. And. in *c. si contra. & ibidem Gemin. num. 8.*

num. 8. qui etiam addat, hoc debere facere Episcopum, ubi is est suspectus. Limitatur secundo; quod quando Episcopus est in remotis, & habet plures Officiales in solidum constitutos, unus Officialis seu Vicarius non recusatus cognoscet de causa recusatationis alterius. Sbroz. num. 5. & 7. citatis Bertach. ubi ante num. 17. Prosp. Palet. conf. 43. num. 9. Abb. in c. si contra. Argumento ejusdem cap. ubi dicitur: si contra unum ex duobus iudicibus cum illa clausula: quod si ambo interesse non possunt, alter eorum in causa procedat: à sede Apostolica delegatis suspicionis causa legitima proponitur, causa ipsa suspicionis coram non recusato conjudice (ad quem ex vi dicta clausula debet ipsius causa cognitio pertinere) probari, & ab eo examinari debet. Et. Quod si verò tales plures Vicarii in solidum deputati non sint, debent eligi arbitri, qui de causa suspicionis Vicarii cognoscant, sicut cognoscere de recusatatione ipsius Episcopi; cum in diocesi non sit alius Judex, qui cognoscat. Sbroz. num. 6. & apud illum Gemin. in c. si contra. num. 7. Anchar. & Frauc. *ibid.* argumento ejusdem cap. ubi: si verò non est dicta clausula in rescripto (de quo paulò ante, & vi cuius constituuntur plures in solidum) debet super hoc recurri ad arbitros haberi &c.

Questio 93. An si plures ab Episcopo Vicarii generales constituti simpliciter, unusquisque illorum habeat jurisdictionem in solidum & exercitium, ita ut unus sine alio procedere possit separatim?

Respondeo primò: Dum plures in solidum habent jurisdictionem, quilibet eorum ad exercitium jurisdictionis procedere potest separatim. Sbroz. l. 2. q. 61. num. 2. & in specie de Vicariis episcopalibus, si singulis in solidum data jurisdictione ab Episcopo, seu singuli constituti in solidum, id tenent apud Sbroz. cit. num. 2. Bartol. in l. 1. num. 7. Bald. *ibidem* ff. de off. procons. Anchar. in c. licet. de off. Vicar. in 6. num. 5. Gemin. *ibid.* num. 13. Pavin. de potest. capit. sed. Vac. p. 2. q. 10. num. 9. Selv. de benef. p. 2. q. 14. num. 11. Rebuff. in pr. benef. tit. form. Vicar. num. 203. Vant. de nullit. sent. ex defectu jurisdic. ordin. num. 176. &c. Daturque tunc locus preventioni, neque alii licet aut validè se immiscere possunt. Laym. in c. cum plures. de off. & potest. judic. deleg. in 6. num. 1. Sbroz. loc. cit. num. 4. citans plures alios, uti & num. 20. ubi: si unus ex istis Vicariis solus capisset de causa cognoscere, tunc coram alio pars non debet prosequi causam, cum sit locus preventionis. Nisi tamen, qui præoccupavit exequi impeditus fuerit; tunc eam causam ceptam promovere & finire poterit alter ex iis. Sbroz. l. cit. uti & num. 21. Laym. cit. num. 1. citans seipsum in c. prudentiam. de off. & potest. jud. deleg. Anchar. *ibid.* not. 3. Jo. And. num. 2. ubi is: si delegatus, qui inchoavit, in remotas terras abiit, & causa expedienda esse existimetur, quod collega eam assumere possit. Vel etiam si alter procedere nollit, aut malitiose se occultaret. Laym. l. cit. Sbroz. num. 25. juxta c. cum plures. juncta Gl. v. recusaret. & ibi DD. Porro datis hoc modo in solidum pluribus iudicibus, si omnes simul cognoscere causam incipiant, non potest dein unus eorum sine aliis non requisitis, nec impeditis procedere; sicut enim uno inchoante ac præoccupante alii procedere non possunt, ita & omnibus inchoantibus ac veluti præoccupantibus causam unus sine aliis procedere prohibetur; sed debent omnes in simul eam terminare. Sbroz.

R. Leuren. Vicarius Episc. Tract. 1.

l. cit. num. 22. citans quam plurimos. Laym. loc. cit. num. 3. citans Lapum in cit. c. si plures. num. 3. quod ipsum extendit Sbroz. num. 23. ut procedat, etiam si unus illorum juret sibi de causa non liquere, adhuc alter non possit ferre sententiam, argumento l. si uni. nisi ferenda esset pro causa favorabili, puta libertate, testamento, vel pro reo, pro quo postremo citat Bartol. in l. si uni. n. 2. Jason. num. 5. Felin. in c. prudentiam. num. 9. &c. Limitat è contra id ipsum Sbroz. num. 26. ut procedat, ubi esset sententia diffinitiva, vel habens vim diffinitivæ; quia tunc, si omnes simul ceperunt cognoscere, debent in simul omnes judicare: secus, si esset merè interlocutoria. citat pro hoc Bartol. in l. si uni. num. 4. Jason. num. 11. rationem etiam disparitatis addit, quod per meram interlocutoriam non finiatur jurisdictione, nec ejus Officium, juxta Bartol. & Jason. locis cit. quemadmodum per diffinitivam; quando autem per actum aliquem jurisdictione ordinariorum iudicum finitur, tunc ipsi in casu posito non possunt illam separatim exercere, juxta Abb. in cit. c. prudentiam. num. 14. Quod si tamen in dicto casu, ubi omnes in simul debent terminare eandem causam, unus solus ferret sententiam, eam non reputandam nullam ex defectu potestatis, cum ei comperat in solidum jurisdictione, astringit Sbroz. num. 27. citans Vantium ubi ante. num. 17. in sine. & Rotam decis. 2. cit. de arbit. in antiq.

2. Respondeo secundo: Ordinarios quoscumque simpliciter creatos (subintellige absque eo, quod in creatione addatur in solidum) habere jurisdictionem & exercitium jurisdictionis in solidum, ita ut separatim quilibet sine alio procedere possit, tradit Sbroz. cit. q. 61. num. 2. citatis pro hoc Gl. in l. uni. ff. de judic. v. si uni. Bartol. *ibid.* num. 1. & seq. Alex. num. 7. Jason. num. 4. Gl. in c. ut officium. de heretic. in 6. v. separatim. Roman. conf. 242. num. 1. Marant. de ordin. Judic. p. 4. dist. 5. num. 31. Abb. in cit. c. prudentiam. num. 10. qui hanc sententiam dicat communiorè & veriorè. Adducitur quoque pro hac sententia à Sbroz. loc. cit. num. 3. præter alios textus juris civilis, l. tutores. l. decreto. ff. de administ. Tut. l. fin. de auctor. prestan. ubi pluribus tutoribus simpliciter datis cuilibet in solidum videtur dari potestas; de tutoribus quoque ad Vicarios Episcoporum nunquam argumentari Rebuffum, ut in pr. benef. tit. de Vicar. Episc. num. 26. ait Sbroz. Adducitur quoque ab eodem textus c. si duo. §. sanè junctà gl. v. non in solidum. de Procuratoribus. in 6. ubi: licet ex procuratoribus constitutis sine adjectione; in solidum; unus sine altero admitti non possit, in negotiis tamen spiritualibus specialiter observetur, ut si plures Procuratores fuerint non in solidum deputati, prævaleat, ac si in solidum esset electus; ex quo fiet, quod in spiritualibus procuratoribus constitutis non in solidum ex gratia idem servetur, quod in illis in solidum constitutis; Vicarius verò Episcopi in spiritualibus dicatur etiam Procurator Episcopi. c. petito. de procuratoribus. & ibi Abb. Adeoque in ipso quoque locum habeat dispositio c. si duo, ita ut absque adjectione clausula: in solidum: constitutus sit, ita ut sine alio procedere possit.

3. Ampliatur hæc responsio, ita ut Vicarii sic constituti habeant jurisdictionem & exercitium jurisdictionis in solidum tam voluntariam quam contentiosam. Sbroz. cit. q. 61. num. 16. citans Vantium de nullit. cit. de nullit. ex defectu jurisdic. num. 17. Alex. Jason. Item juxta eundem Sbroz. num. 17. five sint constituti in spiritualibus five in temporalibus.

4. Limi-